

ANALYSE AF Katrine Basbøll:

Storbritannien: Med Brown i dyb krise, ingen tid til EU

Briterne interesserer sig ikke for EU-parlamentsvalget, der er generel politikerlede i Storbritannien og befolkningen bekymrer sig mere om hjemligt magtmisbrug end hvem, der skal repræsentere dem i Bruxelles og Strasbourg.

Af *Katrine Basbøll*

BRIGHTON, STORBRIANNIEN. *"During my lifetime most of the problems the world has faced have come, in one fashion or other, from mainland Europe, and the solutions from outside it".* Sådan sagde Margaret Thatcher engang – og den holdning afspejler meget godt briternes holdning til EU og Europa som sådan. Meget sigende markedsfører kanaløen Jersey sig under sloganet "Europe without the Euro" – et "continental break", der dog er "reassuringly familiar". Lige præcis så meget Europa, som man kan holde til.

Europa-Parlamentsvalget imorgen tiltrækker ingen overvældende interesse. Mere en let irritation over, at man skal forstyrres med den slags nu – hvis man da overhovedet svinger sig op til den slags følelsesudbrud. Og det gælder stort alle briter, uanset hvilke aktier de har i det.

Vælgerne har egentlig ikke tid til valget. Her i Brighton kunne man dagen efter udsendelsen af valgkort til valget genfinde disse i ca. hver anden af de små papircontainere husstandene sætter ud. Næppe nogen valid prognose for stemmeprocenten, men dog ganske sigende for entusiasmen for sagen.

I nyhedsudsendelserne er hovedemnerne de nationale parlamentarikers pengeforbrug samt eftervirkningerne af TV-showet "Britain's Got Talent". Det er ikke usandsynligt at der er flere briter, der har set finalen i "Britain's Got Talent" end som stemmer til Europaparlamentsvalget. Og selv Gordon Brown har været ude for at udtrykke sin bekymring for semifinalisten Susan Boyle, der brød sammen efter finalen.

Heller ikke de trykte medier føler agurketiden nok til at beskæftige sig voldsomt med valget. Også her går spalteplassen primært til parlamentsmedlemmernes brug af penge – og så naturligvis den nært forestående skilsmisse mellem kendisserne Jordan og Peter André.

Kanaløen Jersey markedsfører sig under sloganet "Europe without the Euro"- et "continental break", der dog er "reassuringly familiar". Lige præcis så meget Europa, som man kan holde til.

Skandalerne i parlamentet

Enkelte politiske kommentatorer har vist interesse for de britiske MEPers brug af diæter og blyantspenge, men det er ikke her avis- og tv-redaktionerne sætter mandetimerne ind. Fokus er primært på sagerne om parlamentarikere, der har haft snablerne for langt nede i kassen. Sagerne er med til at puste til den generelle politikerlede, der længe har været i Storbritannien i kølvandet på bl.a. Irak-krigen og kreditkrisen. Kreditkrisen har ramt hårdt – mange har mistet deres job eller hjem og langt de fleste må stramme husholdningsbudgettet kraftigt. I det lys er det svært ikke at blive hidsig over at se parlamentarikere leve fedt og tjene stort på bolighandler for skatteydernes penge.

De britiske parlamentarikere er allerede ganske generøst lønnet med en løn på knap £65.000 pund om året. Kun 4% af briterne tjener mere end det. Derudover har de et system til dækning af omkostninger ved at have et andet hjem udover hjemmet tilbage i valgkredsen – de såkaldte *second home allowances*. I stedet for at have fastlagt et beløb til dækning af omkostningerne ved dette andet hjem, refunderes udgifterne efter bilag op til en grænse på omkring £24.000. Reglerne omkring aflønning af

parlamentarikerne er fastsat af – parlamentarikerne.

Bilagsafsløringerne strækker sig fra det let komiske – så som rensning af voldgrav, indkøb af voldsomt dyre toiletsæder og anlæg af en flydende andeø – over stærkt kritisabel spekulation i reglerne om første og andet hjem, hvor man flytter frem og tilbage mellem hjem, alt efter, hvor der trænger til renovation eller afbetalinger på huslån. Denne model har bl.a. finansminister Alastair Darling gjort brug af: han har skiftet status på sine hjem 4 gange på 4 år. Flere parlamentarikere har brugt skatteydernes penge på at renovere og videresælge boliger med profitter på flere hundrede tusinde pund. Og skandalerne strækker sig til videre til det decideret kriminelle, hvor der er blevet hævet penge til dækning af et huslån, der var udbetalt for år tilbage.

Politikerne i Westminster har altså rigeligt at se til og har derfor ikke hverken tid til eller interesse for Europaparlamentsvalget. Yderligere skal der vælges ny speaker den 22. juni, efter at den nuværende Michael Martin måtte trække sig i kølvandet på afsløringer af hans pengeforbrug, ligesom hans manglende vilje til at gøre noget ved hele bilagshistorien.

Browns krise

Labour har det i det hele taget hårdt. Efter at Sunday Times udgav sig for at være udenlandske firmaer, der ønskede at bestikke to Labour-udpegede medlemmer af House of Lords til at arbejde for at få gennemført bestemte lovforslag og begge tog imod med grådig kyshånd, valgte huset på baggrund af anklagerne at suspendere dem – for første gang siden 1642.

Også sagen om det nepalesiske Gurkha-regiment har kradset alvorligt i regeringens image og Gordon Browns håndtering af sagen var ikke elegant: Regimentet havde i årevis tjent under britisk kommando, men regeringen ville ikke give opholdstilladelse til dem. Dette affødte stærke reaktioner i offentligheden og endte med, at Brown-regeringen for første gang blev stemt ned i underhuset. Begge sager har bidraget til, at Labour styrtdykker i meningsmålingerne.

Og det er ikke kun vælgerne, der er trætte af Gordon Brown. Også i Labours egne rækker mumles der stadigt højere om at finde en afløser. Bilagsafsløringerne har dog ikke positioneret alle de kandidater, der har været på tale, bedre i offentlighedens lys. Justitsminister Jack Straw,

der i en meningsmåling i *The Sun* er blevet udpeget som favorit, havde løbende krævet for mange penge til dækning af afdrag på huslån og lokale skatter. Dem har han dog betalt tilbage igen. Der har også været rygter om, at han skulle have tilkendegivet, at han ”var parat til at blive premierminister, selvom han ikke længtes efter det.”

Harriet Harman, Labours gruppeformand i parlamentet og næstformand i partiet, har også har været nævnt som afløser for Brown, men har gjort sig uheldigt bemærket ved at bruge £20.000 på ”forbedring af sit medieimage” – ligesom hun tidligere har været kontroversiel i sine meget feministiske holdninger til mænds betydning i familier og positiv særbehandling af kvinder på arbejdspladser. Desuden forsøgte hun i januar måned at få parlamentarikernes bilag fritaget fra loven om informationsfrihed.

Sundhedsminister indtil fredag Alan Johnson, der i 2006 tabte næstformandsvalget til netop Harriet Harman, nævnes ofte som et godt bud på en afløser. Han er kommet gennem bilagsafsløringerne uden skrammer og rygter vil vide at han har et hold klart til at køre hans kampagne til premierministerposten.

Hazel Blears, der var minister for lokale anliggender, var begyndt at hvæsse kniven i Gordon Browns ryg, da hun offentligt kritiserede hans optræden på YouTube. Efter at være blevet afsløret i at skifte bopælsstatus 3 gange i løbet af et år, videresælge med høj profit til en partifælle for derpå at indlogere sig på nogle af Londons mest fashionable hoteller, har hun dog mistet meget af den opbakning, hun havde i partiet. For at strø salt i såret på den blødende Brown-regering valgte hun at trække sig som minister aftenen inden valget, dvs. inden hun kunne nå at blive fyret. På selve valgaftenen trak arbejdsminister James Purnell sig med et offentligt brev til Gordon Brown, hvori han opfordrede ham til at gøre det samme. Mere eller mindre bekræftede rygter vil vide, at 75 MP'ere i en e-mail har opfordret Brown til at trække sig og en ældre backbencher Barry Sheerman har opfordret til en hemmelig tillidsafstemning blandt Labours MP's.

Efter fredagens ministerrokade, hvor Alan Johnson har overtaget indenrigsministerposten, har Europaminister Caroline Flint forladt regeringen og smækket voldsomt med døren. Hun valgte at annoncere sin afgang samtidig med at en synligt rystet Gordon Brown fastslog overfor pressen at han bliver i nummer 10. Brown er med

andre ord kraftigt vingskudt og må se langt efter opbakning på begge sider af parlamentssalen.

Cameron er faktisk så sikker på at vinde næste valg at han bare skal lade være med at dumme sig. Han opfører sig som om han allerede er statsminister – og er derfor ikke nogen specielt offensiv oppositionsleder

De konservative: undgå dumheder

The Tories (det britiske konservative parti, red.) forholder sig let afventende. Partilederen David Cameron er faktisk så sikker på at vinde næste valg at hans strategi mest virker til at være at han bare skal lade være med at dumme sig. Han opfører sig som om han allerede er statsminister – og er derfor ikke nogen specielt offensiv oppositionsleder. Han lover ingenting og forsøger at sige så lidt som muligt og derfor kan man ofte høre almindeligheder og tomgangssnak som f.eks. "He has some tough questions to answer and he must answer those questions" – en kommentar til en af de mange konservative MP's, der har fået udstillet deres bilag i Daily Telegraph. Blandt de mest opsigtsvækkende afsløringer hos de konservative er ægteparret Julie Kirkbride og Andrew MacKay, der begge havde hævet *second home allowances* så skatteyderne kom til at betale for begge deres hjem. Samme Julie Kirkbride havde sin søster ansat som sekretær selv denne boede 225 km væk.

Cameron kører temmelig hårdt på EU-skepsisen. Han fastholder at ville afholde folkeafstemning om Lissabontraktaten og er gået så vidt som til at ville trække sit parti ud af det europæiske konservative parti (EPP), der blandt andet tæller Merkels CDU og Sarkozys UMP. I stedet vil han tilslutte sig kristendemokraterne, hvor de vil komme i selskab med de polske Kaszinkibrødres PiS – et parti, der ikke bare fordømmer homoseksualitet, men også vil forbyde gay marches.

Liberal Democrats har fået en del vind i sejlene i forhold til tidligere, bl.a. pga. deres modstand mod Irak-krigen. I de senere år har de

med den nye leder Nick Clegg taget et sving mod højre på bl.a. skattepolitikken, hvilket har samlet en del skuffede konservative vælgere op. Siden februar i år har deres tilslutning i meningsmålingerne været stabilt over 20%. Partiet er kommet nogenlunde gennem bilagsafsløringerne, omend der også har været uheldige sager – primært en meget dyr smag i møbler og indretningsarkitektur, men også en sag om en MP, der valgte at bruge skatteyderpenge på at gennemrestaurere et hus inden han solgte det til sine forældre. En anden MP fik samlet set skrabet £117.000 til sig i second home allowances, samtidig med at hans kone, der sidder i House of Lords, hævdede £60.000 til samme formål.

Valgmaterialet er ikke engang halvhjertet – og de fleste danske elevrådsvalg kunne frembringe flottere, mere velformulerede og gennemtænkte valgmaterialer.

Vil færre end 30% stemme?

Europaparlaments-kandidaterne selv er heller ikke videre offensive – man kan ikke stemme personligt alligevel, så motivationen for at gå på gaden og gøre sig bemærket kan være på et meget lille sted. For at stemmeprocenten ikke skal blive alt for lav – i 1999 var man helt nede på 23,3% – har man som i 2004 valgt at lægge valget til samtidig med, at der afholdes lokalvalg i store dele af landet, hvilket formentlig vil bringe valgprocenten til EP-valget over 30%. I 2004 var valgprocenten oppe på 37,4 men der var der også lokalvalg i London, hvilket der ikke er i denne omgang, så tallet når næppe helt derop.

Lokalvalget får en vis opmærksomhed, ikke mindst fordi det betragtes som en indikator på præcis hvor store bølgebank Labour vil få ved næste parlamentsvalg. De foreløbige optællinger viser også en massiv sejr til Conservatives, der har overtaget magten i mindst 7 ud af de 34 områder, der har afholdt valg, så de nu sidder på 29 af de 34 lokalråd. Magten overtages her i 4 tilfælde fra Labour og i 1 fra Liberal Democrats. De sidste 2 har ikke haft noget klart flertal, men er nu klare konservative områder. Hvis man omregner disse

tal til parlamentsvalg ville Conservatives vinde med et flertal på 30 mandater.

EU-valgkamp uden EU

De to partier, der har været mest aktive i denne valgkamp er *UK Independence Party* og *Green Party*. Ingen af dem er repræsenteret i Westminster og kombinationen af lokal- og EP-valg er deres mulighed for at sætte dagsordenen. UK Independence Party slår primært på at man skal stemme på dem, hvis man er imod ubegrænset indvandring ligesom de har en nær mærkesag om at redde den britiske pub. Hvor EU-parlamentets indflydelse på pubbers overlevelse ligger står lidt hen i det uvisse. Deres gruppe af parlamentarikere er mildest talt en munter forsamling. Blandt MEPerne har de bl.a. Roger Knappman, der meget offentligt tog afstand fra østudvidelsen af EU med store udbredelser om hvordan alle østarbejderne ville tage britiske jobs – for sidenhen at blive afsløret i at have en lang række polakker ansat, underbetale dem og have dem boende på sit loft. En anden MEP, Godfrey Bloom, lagde i 2004 ud med efter at have fået plads i udvalget for kvinders rettigheder at forklare pressen at kvinder ikke gjorde nok rent bag køleskabet og en tredje i flokken er i øjeblikket tiltalt for hvidvask af penge og falsk bogholderi. Den tidligere tv-vært Robert Kilroy-Silk, der var deres største trækplaster ved sidste valg, er siden brudt ud, har dannet sit eget parti Veritas og er for tiden uafhængig i Parlamentet. Ifølge en undersøgelse foretaget af The Independent er han briternes dyreste MEP udregnet efter taletid i forhold til diæter.

Green Party er uden sammenligning de mest engagerede i valgkampen. Deres valgmaterialer handler om Europaparlamentet og der er gjort noget ud af det. Deres spidskandidat og landsformand Caroline Lucas støttes af Joanna Lumley, en skuespiller, der var meget aktiv i sagen om Gurkhaerne. Deres mærkesager handler om at skabe en million CO2-neutrale jobs, at bekæmpe British Nationalist Party samt lidt mere diffust om en positiv vision for Storbritannien og EU. De slår også meget på deres resultater på dyrevelfærdsområdet. De er for tiden repræsenteret med to MEPere, men spås at kunne tage et sæde mere.

Men hverken Labour eller Conservatives gør noget for at sætte Europaparlamentsvalget på

dagsordenen. Der føres valgkamp, bevares, men den har ikke noget med Europaparlamentet at gøre. Valgmaterialet er ikke engang halvhjertet – og de fleste danske elevrådsvalg kunne frembringe flottere, mere velformulerede og gennemtænkte valgmaterialer. Det er blevet til husstandsdelte A5-sedler, hvor man virkelig skal lede grundigt for at gætte, hvilket valg det drejer sig om. Labour proklamerer at ville arbejde hårdt for hårdtarbejdende mennesker og at de konservative ikke vil gøre noget godt for børnefamilierne i England. De konservative opfordrer til, at man stemmer for forandring og at briterne bør have en undtagelse fra EU's regler om arbejdstid. De liberale demokrater har gjort sig den ulejlighed at lave en pjece, der faktisk handler om EP-valget. Nick Clegg sad selv i Europaparlamentet fra 1999-2004 og vendte tilbage til britisk politik med argumentet om, at kampen for at overbevise offentligheden om fordelene ved EU skulle kæmpes hjemme.

På partiernes hjemmesider skal man have øjnene med sig for at finde andet om EP-valget end at de mener man skal stemme på dem.

De 5 minutter som partierne hver har fået på BBC2 i dagene op til valget er blevet brugt til national valgkamp. De konservatives valgvideo f.eks. viste Cameron med opsmøgede ærmer tage rundt til britiske byer og holde Town Hall Meetings med ”tilfældigt udvalgte”, der skamroste hvor dygtig og anderledes en politiker han er. Men på trods af, at det skulle forestille at være en valgvideo til EP-valget, blev valget dårligt nævnt. Der var lige en hurtig kommentar om, at de gerne vil have afstemning om Lissabon-traktaten, men ellers var det umuligt at gætte, at det ikke var et indslag til næste parlamentsvalg.

IMORGEN vil omkring en tredjedel af de britiske vælgere sende 72 MEPere af sted til EU-parlamentet og formentlig glemme alt om dem indtil 2014, hvor de igen vil forsøge at fange briternes opmærksomhed for en kort bemærkning. Hvis de altså gider.

Katrine Basbøll (f. 1981) er uddannet cand.merc.jur. og har primært beskæftiget sig med grænseoverskridende fusioner i EU, intellektuelle ejendomsrettigheder i WTO-sammenhæng samt marketing i kulturelt perspektiv. Hun har tidligere arbejdet for et HR-konsulentfirma i Oxford samt for en større medicinalvirksomhed i Odense. Er pt. freelanceskribent og bosiddende i Brighton.